

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Tórr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Lemberger Árpád.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítottak.

Farsangolnak a politikában.

Elmegy tehát a helyéről Jekelfalussy honvédelmi miniszter. Kirendelték, most berendelik. Hohó, szólok közbe a koalíciós kormány, csak hogy most alkotmányos világot élünk. Megvan annak a maga törvényes és szigorúan parlamentáris oka, hogy miért cseréli föl Jekelfalussy a bársonyszéket a kemény és kényelmetlen katona-nyereggel. Jekelfalussy ígéretet tett, amit nem válthat be. A honvédelmi miniszter hazafiu felbuzdulásában megígért egy stílusos módosítást. Megígérte, hogy némi játékok fog újni a szavakkal és nem a hadsereg, hanem a magyar hadsereg címén bujtatja oszt-rák mundérba a magyar legények ezreit.

Ugyancsak szerény, ugyancsak kevésbé lényegbevágó engedmény biz ez. Engedmény? Nem, csupán a törvénynek, az alkotmány parancsoló szavának megfelelő szöveg, amelyet titokban, csöndben kellene kiigazítani, nehogy észrevegyük, nehogy meglássuk, micsoda arcpirító módon játszották ki eddig legelembib jogainkat. A koalíció azonban nem kényeztetett el bennünket. Riadó öröm

fogadta még ezt a vivmány-morzst is. De közeledik a beváltás határideje és kiderül, hogy ezt az apró, ezt a törvény-parancsolta, ezt a kijátszhatatlan ígéretet sem tudják teljesíteni. A katona-miniszter elkedvetlenül érzi könnyelmű kijelentésének következményeit és távozni készül.

A koalíciós minisztérium sem jobb, sem rosszabb nem lesz azzal, ha kicsérlel belőle egy vagy két, vagy hat szolgálattelvőt. De amilyen apró, amilyen kézvonással befejezhető ez az egész ügy, lehet-e egy miniszteri cserével elintézni? Az újoncjavaslatokért a kormány felelős, sokkal inkább, mint a katona-miniszter. Jekelfalussy-n keresztül a kormány ígerte meg, hogy a magyar alkotmány, a magyar törvények szerint fogja szerkeszteni ezután az újoncjavaslatokat. Szégyenletes és lesújtó, hogy ez a 48-as társaság ilyen apró ígéretet sem tud bevéltani. De ha nem tud, ne üssön komédiát és ne áldozzon kirendelt miniszteri fejeket. Fogja a sátorfáját mind, az egész kőcező csapat és menjen az út szélére, a vásári komédiákba, ahol akad még közönség keserves kőklersége számára.

Farsang van, bolondság, mulatság ideje. Maskarát öltenek a vidám emberek, zene, tánc szól — néhány hétig. Ez a

kormány azonban harmadik esztendője farsangol. Váltogatja az álarokat, örökös táncra csavarintja minden tagját. Az egyik jelenet bevégeződik, már itt a másik. Új viharokat, új veszedelmeket kell leplezni színes, farsangi komédiával.

Milyen együgyű, milyen átlátszó az egész fogás. Számtalan csalásuk, szédülésük már végkép a körmükre égett. Hazudozásaik között lábukat kapkodva járnak, hogy bele ne hulljanak a saját töreikbe. Már közeledik Bécsből a nagy vihar, amely őrhelyeiket, a meleg bársonyszékeket pusztítással fenyegeti. Nosza, előszedik hát a kirendelt minisztert, a generálist, és úgy tesznek, mintha feláldoznák a fejét. Idenézz magyar! Önzetlenül és kérlelhetetlenül állunk az igazság forrásánál. Az arcuk nem pirul, bőrük, az a Jónáséval vete-kedő, meg se rebben. De tessék a körmükre nézni. Az könyökig vájkkal a zavarosban. A mérget, a zavarosat keveri válogatás nélkül. Még több árulás, még alázatosabb hasoncsuszás, pénzadó, vér-adó. Minden, csak irtalmazzon Bécs és vakuljon a magyar és maradjanak meg — a bársonyszékek.

TÁRCA.

Majdnem.

— A Bajai Hirlap eredeti jogosított tárcája. —

Irtá: Zöldi Márton.

Ciber Gereben majdnem a világ legnagyobb kalandhőse volt. Majdnem mindennap veszélyeztette a maga és mások életét. Gáláns kalandokban majdnem felülmúlta Casanovát, férfias erényekben majdnem tulszárnyalta Bayardot.

Szünetlenül kalandok, izgalmak, veszélyek röpöködtek körül. A halállal, a megsemmisüléssel majdnem állandóan kacérokodott. És csodálatosképpen soha semmi baja nem történt. Egy hajszála sem görbült meg, noha a szóban forgó hajszálak majdnem egész fején, kivéve a kopasz bubot, deresedni kezdtek.

Vízvezeteki hivatalnok volt. Pontos, megbízható, sőt majdnem pedáns, ami hivatalnok-emberről becses kvalitás. Izgalmas, hajmeresztő kalandjait a hivatalon kívül élte át. Majdnem mindennapra esett egy örületes salto mortale. Az az ember, aki cigarettával dinamit-hordókon táncolt, az jámbor nyárspolgár-életet él Ciber Gerebenhez képest. Majdnem ezer halált halt, s amellett egészséges maradt, mint a makk...

Érdekes, hogy egy kalandját sem hallgatta

el. Nyugodtan, a legesekélyebb izgalom és emfázis nélkül beszélt róluk. Ilyeténképp:

— Képzeljétek fiuk, ma majdnem fölfricskáz-tam egy lovassági tábornokot.

— Aprópó, gyerekek, el kell mondanom, hogy az éjtel majdnem elszóktettem egy spányol infánsnőt a Buzelkából.

És részletesen, kimerítően beszámolt azokkal a sajtáságos körülményekkel, amelyek között a lovassági tábornokkal kínos konfliktusok elegyedtek, s azt a kalandos éjjelt, amelynek izgalmai között a spányol infánsnővel megismerkedett. A közbevetett kérdések nem hozták zavarba. Pontosan számot adott a legjelentelenebb apróságáról, a tábornok koráról, családi állapotáról, az infánsnő toalettjéről, hajszínéről, arckenőcséről stb.

És amellet nyugodtan pödörgette tőskés, fakó bajuszát és sodorgatta cigarettjét.

— Bizony, gyerekek, majdnem...

A »majdnem« nélkül ezerszer átlukgatott, csufosan széjjelroncsolt törvényszéki hullá lett volna. Nemcsak ő, de mindazok, akik kalandjai szféráiba kerültek. De a »majdnem« örökös föltá, amikor átuzta a Niagara-zuhatot, amikor leszállt a Vezuv kráterébe, amikor glecsereken kuszott föl s hirhebt brigantikkal viaskodott életre-halálra az Abruzzók szaka-dékaiban.

— Bizony, majdnem otthagytam a fogamat...

Megjegyzem, egy foga sem hiányzott. Fakók, plombosak voltak, de teljes számuak. Sőt, jó órában legyen monda, testén a zuzódnának sehol a legesekélyebb nyom se volt fölle-dezhető. Jól táplált, kissé lomha test, savós szemekkel, s néhány szabálytalan alaku szemlecsel. Az ugynevezett porhüvely nem jelezte, hogy majdnem a legrettentetlenebb lelkek egyikét hordozza.

Megvallom, sok élvezetet találtunk előadá-sában. Egy szavát se hittük, de szívesen hall-gattuk. Mert az idő során bizonyos artisztikus módszert sajtított el. Megtudta festeni kaland-jainak milieujét. A részletekben szürkeségre törekedett, a nünaszokban diszkrecióra. Aztán tudott a valószínűségekkel manipulálni. Nápolyi kalandokat akkor hallottunk tőle, ha két hétig Kaposztás-Megyeren tartózkodott. Ilyenkor néhány olasz szót is kevert az előadásába: per bacco, corpo di dio... stb.

A távolabbi zónákba eső kalandokat olyan időszakba helyezte, amikor még nem ismertük. Ha nőkről beszélt, csak kezdőbetűket említett.

— Roppant érdekes volt, mikor D. E. őrgrof leányát szóktettem meg. A csónak majdnem fölborult, az őrgrof majdnem lelőtte, a lovak majdnem elragadtak...

Üres kézzel sohase jött közénk. Mikor a fantáziája elbágyadt, s a kedve lelohadt, akkor

Jinnen-onnan.

A megváltozott közérdek. — Élelmiszerhamisítás nagyban.

Az az élénk és változó szerencsével folyó kizdelem, melyet a baja—kiskőrösi és a baja—dunapataji vasutvonal hosszabb idő óta viv egymással, befejeződött végre. A kereskedelmi miniszterium mult heti értekezletén történt köztük az utolsó összecsapás és ebben a heves tusában a baja—kiskőrösi — halva maradt a porondon.

Szomorú bukásában pedig megismétlődött az életnek a nem szép, de nagyon is érthető gyakori jelenete, hogy a süllyedő hajóról lélekzakadva menekül mindenki. A menekülők közt volt a közérdek, a mindenkifélt való jogos közérdek is, mely eddig egy helyi lapiránk szerint a baja—kiskőrösi mellett állt. Most hirtelen, váratlanul elpártolt és a baja—dunapataji mellé szegődött.

Szegény közérdek, mit is csinálhatott volna egyebet. Élni csak muszáj! Közérdeknek kell lenni, ha nem itt, hát ott, ha nem a baja—kiskőrösi, hát a baja—dunapataji mellett.

A király meghalt, éljen a király! Ez jó elv, okos elv, hasznos elv.

A közérdeknek ebből a gyors és érdekes párfordulásából azonban némi zavarok, bajok és ellentmondások származnak majd. A mult-heti törvényhatósági közgyűlés nem ismerhette még a közérdek megváltozását: a miniszterium végleges döntését és így abban a jóhiszemű meggyőződésben, hogy a baja—kiskőrösi vonat képviseli még az egyedül üdvözítő jogos közérdeket, 30000 korona hozzájárulást szavazott meg számára, a baja—dunapataji viszont megvonta a már egyszer megszavazott 30000 koronát.

Hát ez baj! Ezt elhamarkodták. Az embernek önkéntlenül is eszébe jut az a régi adoma, a zsidó kéréstől, kit a hásszággközvetítő rábírt, hogy fűródjék meg, mielőtt leánynézőbe megy és aki a nemsikerült párti után csak azon siránkozik, hogy ő most itt áll megfűródve.

Hát bizony mi is itt állunk megfűródve! Óvatosabbnak kellett volna lenni. Az ember

megelégedett jelentéktelen, köznapi veszedelmekkel:

— Alig öt perce, hogy a villamos majdnem elgázolt.

— Ma reggel pisztolypárbajom volt. Majdnem ottmaradtam.

Ha faggattuk, szívesen elmondja a párbaj előzményeit. Színesen, vonzóan, novellisztikus ötletességgel. Hamar belemelegedett. Többnyire neves primadonnákért verekedett, akiket valami léha kaszinói tag megrágalmazott. Ezt ő nem tudta eltűrni.

— Majdnem pofonütöttem azt a grófcoskát. Becsületemre! Nem tűrök szemtelenségeket.

— És roppant csodálkozott magán, hogy nem tette meg. Mert imádta a színésznőket, noha évekig nem járt színházba.

Az általános képviselőválasztásoknál, vagy ha időközben egy kerüllet megürült, Ciber Gereben mindig majdnem fölépelt.

— Tudjátok, hogy tegnap majdnem leutaztam a kerületbe.

Az osztályorsjáték húzásánál is majdnem mindig ő ütötte meg a főnyereményt. Azokat a sikkasztókat, akiknek elfogatására nagy díjakat tűztek ki, majdnem mind ő fogta el. Beszélte, vacsorázott, brudert ivott velük, de a végzet majdnem kirántotta őket a kezéből.

— Sajnálom. Majdnem a zsebembe eresztettem a pénzt . . .

sohasem lehet eléggé óvatos. Sohasem lehet tudni, mikép változnak a nézetek, a meggyőződések, az igazságok. Ami ma még jogos közérdek, holnap már talán nem az és ami ma rossznak, veszedelmesnek látunk, azt holnap esetleg már az igazság meggyőző erejével és a lelkesedéssel tűzvel szállunk slyra.

Lám, a baja—kiskőrösi igazsága is megváltozott máról-holnapra és e változott igazsághoz kell majd módosítanunk azt az elhamarkodott közgyűlési határozatot is. Szerencsére, az egész nagyon egyszerű, csak megfordítjuk és illel fog az új közérdekhez, az új igazsághoz.

* * *

Az élelmiszerhamisítás talán egyike a legzababb visszaéléseknek, melyeket az emberi kapzsiság és lelkiismeretlenség a társadalom ellen elkövetnek. Nemesacis zsebünk ellen tör és anyagilag károsít meg bennünket, de egészségünket ássa alá és testi jólétünk is veszélyeztetni. És ez az üzlet, mely örölt téglát ad paprika helyett, lisztet tört cukor gyanánt, mely száz percent krumpilt vegyít a péklye-nyérbe, vajnak adja el a margarint és piszkos, utálatos, vizgel hígított kékes folyadékot mér egészséges tej és lisztet sűrített keserű pempót tejföl helyett, nagyon hasznos, szépen jövedelmező és nevelésesen kis rizikóval járó üzlet. Buján virágzik a piacon, az ipari üzletekben és kereskedésekben és majdnem megtorlás nélkül, vagy legfőbb jelentéktelen pénzbüntetéseket veszélyével üzi piszkos üzelmait.

E komisz visszaélések egyik legfrequentáltabb alfajából, a tejhamisításból, megdöbentő lajstromot állított össze újv reggelén rendőrségünk.

A piaci vizsgálat alkalmával nem kevesebb, mint 25 tejes asszonytól talált a rendőrség embere lefőldözött, vizezett, piszkos tejet és lisztet hamisított tejfölt. Hogy mily szemérmelenül hamisítják e derék kofák a tejet, erre jellemző adat, hogy egyik asszony kánnájában 60 százalék vizet mutatott a tejmérő.

Nem tudjuk, milyen büntetésben részesültek ezek a lelketlen hamisítók. Semmi esetre sem akkorában, mint amilyent megérdemelnének. Reméljük azonban, hogy buzgó rendőrségünk és szomorú felfedezés után még fokozottabb

mértékben, még nagyobb figyelemmel és lelkiismeretességgel teljesíti a piaci ellenőrzés munkáját. A büntetésekben pedig a megengedett legnagyobb szigorúságot kérjük. Viszsaesőket ellenében az elzárást és nevüknek hirlapi közzétételét. Kiméletlennek kell lennie a rendőrségnek a közönség érdekében.

E. L.

H I R E K.

— A város főispánja Jókai szobraért. Szégyenére az országnak, jeltelen még ma is a költőkirály Jókai Mór sirja; nem hirdeti halhatatlan voltát ércemlék az ország szívében. Sirja szelén megelégedtünk fölé, az óriási vesztésgé érzése, melyet halála róladézt bennünk, aig néhány ezer koronát gyűjtött össze a hála oltárán és még nagyon is távol vagyunk tőle, hogy ércemlékével büszkélkedhessünk, hogy mi halásak vagyunk nagyjaink iránt. Hosszu hallgatás után most a Magyar Tudományos Akadémia hívja föl ismét az ország és nemzet figyelmét mulasztására, amely mulasztás a művelt nemzetek előtt bizonyára nem éppen tetszetős képbén mutatja be a kultur Magyarországot. Az akadémia ma gyönyörű főhívatást intézett Ambrózy Lajos főispánhoz, ki annak kapcsán bizonynyára átir a polgárpesterhez, hogy Jókai sírmelekére és szobrára a gyűjtést újból indítsák meg.

A gyönyörű főhívatást átadjuk:

Méltóságos Főispán Ur!

Nemzetünk még nem róta le haláját Jókai Mór nagy emléke iránt. Sirján nem emelkedik emléktű, dicsőségét nem hirdeti emlékszóbor. Az őszeg, mely halála óta e kettős célra összegyűlt, nem elégséges.

Midőn a nemzeti hála nevében fordulunk újból Méltóságodhoz s nagybecsű közvetítésére a bölcs vezetése alatt álló Törvényhatóság, megvagyunk győződve arról, hogy kerésünk szíves fogadtatásra és lelkes közreműködésre talál. Azt hisszük, »nemzeti életünk védőbástyáinak« nevezett törvényhatóságainkat csak emlékeztetnünk kell, hogy a bennük megnyilvánuló és ható nemzeti erőnek egyik leghatalmasabb forrása ma is Jókai szelleme, mely a legsúlyosabb megpróbáltatás napjában tanított a magunkhoz, multunkhoz, jogainkhoz való hűségre. Csak arra kell emlékeztetnünk, hogy a haladó kor minél nagyobb jelentőségre emeli a nemzeti erő foglalátában ennek

— És a leány?

— Majdnem . . .

És boldogan mosolygott. Utána három hónapig nem láttuk. A pincérel megüzente, hogy minden üres idejét menyasszonyánál tölti. Sajnáltuk távollétét. Ugy megszoktuk hazudósait az ebédnél, mint teszem a fogpiszkálót. Gyakran elemeztük:

— Mit csinál az a fiu?

Erre a kérdésre ő adta meg a választ a mult héten. Megjelent. Szokatlanul komoly, hogy ne mondjam, komor volt.

— Mit csinál a menyasszonyod? — kérdeztek.

— Elutazott! — hangzott a rövid válasz.

— Hová?

— Nászutra.

— Mással?

Ignent intett a fejével. Aztán hozzátette:

— Majdnem a feleségem lett . . .

— De hiszen jeggyűrű van az ujjadon!

— Igen. Megnősültem.

— Kit vettél el?

— Az anyját, maj . . .

Nem szólt többet. Valami a torkán akadt . . .

A »majdnem« szó . . . Először életében . . . Megilletődve állottuk körül . . . A jeggyűrű bágyadt fénye alatomosan pislogott felénk. Majdnem könnyek gyűltek a szemébe . . .

A nősüléssel évek óta komolyan foglalkozott, s néhány milliomos hajadont majdnem el is vett feleségül. Egyszer a borneói kormányzó özvegyének udvarolt élet-halálra, s majdnem oltárhoz vezette. De akkor olvasta a lapokban, hogy Borneóban politikai zavarok ütöttek ki.

— Már majdnem Borneóba utaztam, de meg gondoltam a dolgot. Tudjátok, nem szeretek idegen országok belügyeibe avatkozni. Hisz ismertek . . .

A legutóbbi időben szokatlan izgalommal beszélt a legújabb kalandjáról.

— Egy leánnyal ismerkedtem meg Budán. A Gellérthegyen innen . . . Csodás alak, mesés fogak . . . Tudjátok, majdnem kreol-szepség . . .

— Majdnem?

— Igen, tudniillik szöke. Majdnem megszöktettem. Az apja híres zenész volt. Majdnem operaigazgató. A nyáron halt meg majdnem . . . azaz egészen. Félkezű volt szegény, Macsovászkynak hitták. Híres lengyel család. Majdnem királyi vér . . .

— Ismertem, — szölt közbe a vendéglős.

— Ah, ön iszerte?

— Igen, sokszor verkezti az udvarban. Gereben nem jött zavarba.

— Az a másik ág, a verklis-ág . . . Tegnap megkértem a leány kezét . . . Az anyja igent mondott.

az erőnek művelődési tartalmát, annál jobban meg kell becsülnünk, amit jókaiiban bírtunk és bírnak. Áldozatkész halánk kit övezhetne méltóbban?

A hála lerovása olyan adóssággizetés, mely nemzeteket és egyeket csak gazdagabb tesz. E hála szől belőlünk, midőn tisztelettel kérjük Méltóságát, hogy Törvényhatósága körében a Jókai Mór síremléke és budapesti szobra költségére gyűjtést indítani méltóztatassék.

Hazafias tisztelet

Boöthy Zsolt,
Heinrich Gustáv,
Herzeg Ferenc,
Rákosi Jenő,
Berzeviczy Albert,
K. Lippich Elek.

— **Megismételt műkedvelői előadás.** A Leányegylet ügyes műkedvelő gárdája szerdán délután megismételte Drégely Gábor komédiáját, a *Szerencse fiát*. A délutáni előadásra egészen megtelt a Nemzeti nagyterme díszes közönséggel, mely száma és eleganciája semmivel sem maradt alul az első előadás közönségének. Az előadás talán még jobb és élvezetesebb volt, mint maga a bemutatás. A szereplők egytől-egyig az átlagos dellantizmust jóval fölülmúló ügyességgel, intelligenciával és szinpadai készséggel játszottak. Szereposztás, felfogás, összejáték és rendezés egyaránt úgy kifogástalan volt, hogy talán csak a legnagyobb vidéki szinpadokon produkálnak ehhez hasonlót. A közönség pompásan mulatott, sokat és józán nevetett és élénk tapsokkal és kihívásokkal jutalmazta a szereplőket. Az előadásnak egyik nem lényegtelen sikere a szép bevétel volt, mely jelentékeny összeget juttatott az igazán neves jótékony célra.

— **Új közokmányi orvos.** *Ullmann Vilmos* dr. bajai földiink a héten foglalta el az üresedésben volt orvosai állást a városi közokmányi állásnál.

— **A közigazgatási bizottság üzenetedeje.** Kedvezőtlen, szomorú auspiciumok jegyében indult meg keccden a városi közigazgatási bizottságunk 1909 re szóló munkája. Régi bajt, gyógyhatatlan kórt vett át örökségül a mult esztendőről, azt a szinte változhatatlan csapást, hogy a bajai lakosság fogy, egyre fogy, a szaporodásnak minden reménye nélkül Decemberben ismét héttel több volt a halálosok száma a születéseknél és a bizottság megint csak napirendre tért az elszomorító közegészségügyi statisztika fölött... Az ülésen, mely *Ambroszovics* Lajos főispán elnöklésével ment végbe, megalakították a szakbizottságokat és megválasztották az ezidei másodfokú bíróságot. A közigazgatási bizottságnak újonnan megválasztott tagjait — dr. *Fehér* Jánost, dr. *Rajk* Aladárt, *Valentin* Emilt és dr. *Bruck* Samut üdvözölte a főispán és bejelentette, hogy *Drescher* Béla városi polgári iskolai tanár, összehírdetlenség okából lemondott a tagságáról. Megemlítsük még csak a tisztai főorvos jelentésének az a része érdeme, mely arról szól, hogy decemberben 419 beteget ápoltak a városi közokmányban.

— **Athelyezett hadnagy.** *Gyuris* Kálmán Baján állomásozó m. kir. áll. m. tevéletű hadnagyot a tegnapi nappal Nagykorörsre helyezték át.

— **Bajai kamattelep vallomások.** Akiknek ingatlanait jelzálogilag biztosított tartozások terhelik, e tartozásokat, illetve a kamatterheket — az általános jogvedelmi pótdó adapaszta végett — e hó 31-ig a város adóügyi osztályánál a hivatalos órák alatt jelentsék be, mert későbbi felszámolásokat figyelembe nem vesznek.

— **Hírlapíró közgyűlés a Balatonon.** A vidéki hírlapírók szövetsége — mint értesülünk — idei közgyűlést a Balatonon, a *Baross* gőzhajón fogja megtartani a pünkösdi ünnepekben. Ez alkalommal a vidéki hírlapírók fölkeresik a Balaton nevesebb helyeit is.

— **Új irodatisztek a járásbírósnál.** Az igazságügyminiszter *Perényi* István és *Weisz* Armin bajai kir. járásbírósi inokokat mostani alkalmazási helyükön irodatisztekkel léptette elő. Az előléptetés a járásbírósnak két szorgalmas és régi tisztviselőjét érte.

— **Közgyűlés.** A bajai Casinó 1909. évi január 17-én d. u. 5 órákor tartja rendes évi közgyűlést.

— **A makói törvényszék.** Makó város százötven tagu köldöttsége tisztelettel a héten *Justh* Gyula képviselőházi elnöknel, a város országgyűlési képviselőjénél s arra kérte, hogy a makói törvényszék föllátása iránti kérelmüket támogassa, amint *Justh* Gyula készségesen meg is ígért. E hírrel kapcsolatosan jelenthetjük, hogy a *Bajai kir. törvényszék* visszaállítására ügyében kiküldött szakbizottság f. hó 4-én *Ambroszovics* Lajos dr. főispán elnöke alatt értekezletet tartott és az ügyforgalmi adatoknak a szabadkai kir. törvényszéktől való beszerzésére nézve megállapodásra jutott.

— **A volt bajai szerb plébános kitüntetés.** *Nedelykovits* Velimir budai gk. szerb esperesplébános, ki alig pár esztendője távozott Bajáról, hol a gk. szerb egyház lelkesze volt, a *Ferenc* József-rend lovagkeresztjével tüntette ki a király. Bajai hivatás és tisztelői közül sokan keresték föl üdvözlétükkel az itteni körökben szimpatikus szerb papot.

— **Tartalékos tisztek kinevezése.** *Össi* Béla bajai posta- és táviró tisz, a szabadkai 6. gyalogezred zászlósa hadnaggyá lépett fel. *Pendli* Adorján, *Pollák* Ernő Oszkár, *Ronai* Sándor és *Bersenkovics* Péter hadapród jelöltet, bajai földieinket a szabadkai 6. honvéd gyalogezredhez nevezték ki.

— **Megjutalmazott bajai járásbeli plébánosok.** A kalocsai érsek teológiai tételtek sikeres kidolgozásáért *Maison* Mihály regőcei és *Essert* János csatjai plébános 200—200 koronával jutalmazta, *Ditelyán* István szabadkai káplánnak, bajai földieinknek 100 koronát juttatott iyi címen.

— **A tegnap esti nőgyógyászati jelmezbál.** Tegnap, szombaton este félkilencor válogatott hölgytársaság vonlt föl a Nemzeti nagyterembe — inkognitában, a festői jelmezek kaleidoszkopszerű sokszínűségében. Érdekes, plasztikus látvány volt a sok tess uriaszony és urleány, akik a *bajai első katolikus nőgyógyászati farsangi bált* tettek vonzóvá és sikerültté. A bál estélye a divatos táncok clouja, a boston dominálta. A bál estélyeikről, jelenváltakról és a sikeréről lapjartá miatt a legközelebbi számban referálunk.

— **Baja 1908-ban.** Az elmúlt esztendő közérdekű eseményeiről, fontosabb mozzanatairól kis statisztikát szokás készíteni. Hódolunk a jó öreg tradíciónak és megrögzítjük az elmúlt esztendőt a következőkben: A város népességi mormalmában alig volt változás az előző és az azt megelőző évekhez képest. 1908 évben született Baján 638 gyermek és 570 halálos eszt fordult elő. Természetes szaporodás tehát 68 lélek, ami bizony nem mondható valami fényes eredménynek. A mult esztendőben 209 házasság kötötték a bajai állami anyakönyvi hivatalban. Bejelentésre kötelezett helyenyertőző betegség a rendőrség kimutatása szerint 109 esetben fordult elő, ami az 1907-iki évhez képest kedvezőnek mondható, amennyiben abban az évben 194 megbetegedés volt. — Adóügyeinkben csupán a közösi adókról állanak eddig adatok rendelkezésünkre. Közösi pótdó adban 155,023 kor. 19 fillér folyt be. (Előirás volt 154,827 kor. 98 fillér.) Alalmaznaváltásban 6276 K 81 f. előirással szemben 6292 K 12 f.-ért fizettek le. Párberben 5155 K 27 f. előirással szemben 5211 K 14 f. folyt be a pénztárhoz. Utadóban 23,240 K 61 f. volt az előirás és 25,363 K 56 f. volt a befizetés. — A városi iktató ügyforgalma: Közigazgatási 27,897, árvászeki 2117, közigazgatási bizottsági 522. II. foku kihágási 63 ügydarab érkezett be 1908. évben a bajai iktató hivatalhoz. — A rendőrségnél 504 helyben elkövetett bűncselekményért érkezett följelentés és 183 vidéken elkövetett bűncselekményért érkezett megkeresés.

— **Bajai állatvédők közgyűlése.** Ma, vasárnap délután 3 órákor rendes évi közgyűlést tart a városi székház tanácstermében a bajai állatvédők egyesület. A közgyűlés programjának kiemelkedő és érdekes pontja lesz *Csepreghy* Gyula helybeli áll. képezdei gazdasági szaktanár előadása az állatvédelem köréből. Az egyesület mentől tömegesebb megjelenésre kéri a közönséget.

— **Házasság.** *Pausz* Arthur pécsi kereskedő f. hó 17-én d. e. 11 órákor tartja esküvőjét a bajai izr. templomban *Grinkut* Ilonka urhölgygel.

— **Mennyi adót fizettünk tavaly?** Az 1908. évi adókönyveket a héten zárták le. Ebből az alkalmából kidrűrt, hogy tavaly állami egyenes adóban 365,005 koronát, hadmentességi díjban 2889 koronát és bélyeg megjelöltekben 103,665 koronát fizetett Baja város lakossága.

— **Vojnits István báró unokaöccsének tragédiája.** Bajsáról írják, hogy bajai *Vojnits* József oitani földbirtokos, Vojnits István báró unokaöccse, hírtelen megőrült. A hét végén földüze mánia tört ki rajta, úgy hogy a család kénytelen volt a budapesti *Schwartz* intézetbe szállítani a megyeszerte népszerű földbirtokost.

— **Baj az ártezi kutak közül.** Két ártezi kutja van a városnak és baj van mind a két-tővel. Kévszített adnak újabb, miért is a város fölirt a földmívelésügyi miniszterhez szakemberért, aki a vízhiányban leledző ártezi kutakat megjavítaná.

— **A regőcei gyertyatartó kenyérből.** Buza József bajai járásbeli regőcei gazdaember keccden elment hazulról. A lakást bezárta, de nehogy a tolvajoknak föltűnjék, hogy a házán senki sincs otthon, szobájában gyertyát gyújtott. A gyertya egy darab kenyérbé szurta bele, hogy el ne dőljön. Buza azonban kissé tovább maradt a kocsorsóban, mint gondolta. Ezalatt a gyertya elégett, a kenyér is tüzet fogott, a kenyértől pedig az asztal borult lángba. Mire Buza hazatért, már az egész háza égett. A tüzet sikerült lokalizálni, a kár 800 korona.

— **Új állami szeszgyárak.** Az új szeszadótörvénybe fölvetett szigorított rendelkezések nem voltak alkalmasak arra, hogy a kincstár bevételeit jelentékenyen szaporítsák, mert a gyümölcsiszókkal szemben éppen az ellenőrzés igen nehéz. Az új szeszadótörvény azonban ezeket a szeszizőket is különféle kedvezmények nyújtásával a terményadó szerint való adózás alá akarja vonni és e célra szolgálának a közösi közös szeszizők. A pénzügyminiszterium ezt a törekvést most minden erejével előmozdítani igyekszik és hol szeszgyárakat vásárol, ha azok a nyakába szakadnak, hol kisebb szeszizőket bérbé vesz, ha alkalmasak az említett célra. A bajai Spitzer-féle szeszgyár, amely megelégedett a nyert kontingenssel és a gyár üzemét beszüntette, az államkincstár tulajdonába ment át. Jelenleg Horvátországban alkudozik a pénzügyi kormány egy szeszgyárnak megvételére íránt és az ország több részében ügynökei járnak, megvételre alkalmas szeszgyárakat keresve.

— **Olcsóbb a gáz — Szabadkán.** A szabadkai gázársaság igazgatósága közli, hogy a világító gáz köbmétere január 1-től kezdve 2 fillérről olcsóbb. Eddig 32 fillér volt, most 30 fillér. Ezt az örvendetes híradást is szívesen közölnék a bajai fogyasztó közönséggel.

— **Mi fér egy ember gyomrába?** Érdekes mütétet végeztek a napokban Angermer müncheni klinikáján. Egy 34 éves napaszmos elmezavart állapotban mindenféle tárgyakat nyelt le. Az idegen testek által okozott tünetek miatt a sebészeti osztályra került, ahol hasmetszés után a gyomor után kövekhez behátrésztből 2 hajtűt, 1 nagyobbt tűt, sodronydarabot, a vakbélből pedig ugyancsak 2 hajtűt távolítottak el. A mütét után a végbélen át távozott tőle 1 erszényzár, 2 kovakő, 2 csavar, egy 15 cm. hosszú hajlított tű, 3 szög, több üvegdarab. Majd másodsor is bekerült a beteg a klinikára, ez alkalommal 18 nap alatt a végbélen át nagy fájdalnak közben, de veresvesztés nélkül 16 hosszú, u. n. ácszeg, 3 hajtű, 1 zsebkész és 1 drótdarab távozott. Majd egy év múlva a bal bordaive táján levő, tenyérnyi, fájdalmas duzzanat miatt került mütétre. Mütét alkalmával a daganatban rozsdás tűt találtak, amelyet 12 centiméternyire húzhattak csak ki, mert valami kötve tartotta. A mütét nyomán kiűnt, hogy az idegen test 20 centiméter hosszú, üvegmosbas kalaptű, melynek hegye a gyomrot és mellkasfalat átfúrta, míg gombja a gyomorban volt.

— **Leletlen anya.** Bácsalmásról jelent tudósítók: Imgrund Jánosnak, a rejtélyesen elhunyt téglagyárosnak esete óta nap-nap után a legszenzációsabb eseményeknek lesz színhelye Bácsalmás. Az ujestendők napja is meghozta a maga véres meglepetését. Müller Péter és Wolfi Károly bácsalmási tekintélyes gazdák újv napján az udvarukon álló szalmaboglyájukból szalmát akartak az istállóba cipelni. Amint vasvillájukkal javában dolgoztak, Müller egyszerre csak észrevette, hogy vasvillája hegyén egy darab rothadt husdarab lóg le. Nem tudta mire vélni a dolgot és óvatosan szétpiszkálta a kazal szalmaszálait, hogy a titoknak nyomára jöjjön. Rémes látvány tárult eléje. A kazal oldalában egy kis, félig kifejlett csecsemő feküdt, amely már félig rothadásnak indult. Az esetről jelentést tettek a csendőrségnél, amely nyomban helyszíni szemlét tartott. Megállapították a boglya körül látható vérfoltokból, hogy a leletlen anya a boglya tövében hozta világra gyermekét és ott nyomban a szülés után megfojtotta és a szalma közé rejtette. A megejtett boncolás pedig kiderítette, hogy a gyermek időelőtt jött a világra, erőszakos uton halt meg, férfi volt mintegy 5—6 napja született. A csendőrség nagy apparátussal dolgozik és alapos a remény, hogy nemskóra nyomára jönnek a leletlen anyának.

— **Gyilkosság vagy szerelmi tragédia?** Bácsalmási híradás alapján mi is megirtuk, hogy Imgrund János bácsalmási fiatalembert és Probst Erzsébet pincérleányt, karácsony napjára virradó éjjel holtan találták az ottani Csincásék-féle vendéglő egyik szobájában. A hírek eleinte büntényről szóltak, de csakhamar sablonos szerelmi tragédiává zsugorodott a kettős halál. A lakosság azonban sehogysen tudott beletörődni ebbe az elintézésébe ennek a dolognak és a folyton növekvő izgatottság és ezer gyanuk és hét folyamán újabb vizsgálatot vont maga után. Az új nyomozás során kiderült, hogy Csincásékék korántsem azok az ártatlan báránnyak, amiknek magukat föltüntetni szeretnék, hanem a szerencsétlen Probst Erzsébetet épen arra a célra szerdették, hogy a vendéglőbe becsalogassa a férfiakat. Egyébként a vendéglőben máskor is folytak az Imgrund Jánoséhoz hasonló tivornyak. Föltűnt a csendőrségnél, hogy Csincásék és Csincáséké a tragédia reggelén az Imgrund iránt érdeklődőknek egymástól eltérő és kertilő feleleteket adtak és senkit sem akartak beereszteni a szobába. Gyanus, hogy a tragédia színhelyén semmiféle edényt nem találtak, amelyből a marólugot kihatták volna. Imgrundnak az arca semmit sem változott el, pedig a belső égés folytán szenvedett kinoknak rettenetesen el kellett volna torzítani. A jelenvolt orvos pedig azt állítja, hogy mikor ő a hullát megfordította, orrából folyt a vér. Ilyesmi pedig zsrúdszó-mérgezésnél nem szokott előfordulni. A csendőrség egész erélylenül jár el a sötét ügyben és lehet, hogy már közelebb sulyos büntényről hull le a lepel.

— **Három mérföldes hid.** Amerika legnagyobb városának látványosságai a folyton fejlődő technika egy újabb csodájával fognak rövidesen megnövekedni. A Pensylvanias vasutársaság ugyanis egy óriási méretű hiddal fogja Fort Morris, New-York külvárosát Long Islanddal összekötni. A hid 3 mérföld hosszú lesz, padlózata 14 lábnyi magasságban lesz a víztől, tetőzete pedig 300 lábnyi s ezer lábnyi széles boltzatán át minden akadály nélkül keresztül juthatnak a legnagyobb és leg-szeleesebb hajók s egyéb járművek is. Ez a maga nemében igazán páratlan építmény 80 ezer tonna acélt fog magában foglalni; négy vasuti sínpar fog rajta áthaladni; kettő a sze-

mély- és kettő a tehervonatok részére. New-York és Lond Island ez újabb összekötője óriási méretein kívül építésének külső díszítésben is egyik remeke lesz a modern hőépítészetnek.

A tanítóképző-intézet színi előadása.

Az állami tanítóképző intézet újvi színi előadása nagy nézőközönség jelenlétében folyt le. Két igen mulattató vígjáték került színpadra. *Morton M. I.: A szegény Pillicoddy* egyfelvonásos angol bohózat és *Belly Gy. (fordította Bellosics Bálint) Monsieur Herkules* c. egy felvonásos német vígjátéka.

Az előbbiben a nemrégiben megházasodott Pillicoddynek, a lépező, feleségét félt virágárusnak régi rémálma látszik teljedőbe menni, ki a körülmények csaldósába ejtő alakulásánál fogva azt hiszi, hogy visszatér feleségének első, tengerbe fulladt férje, O' Scuttle kapitány, aki azonban voltaképen ennek életben levő unoka öccse, szintén hajóskapitány. E félreértésből és a sokszor naivul gondolkodó Pillicoddy jelleméből áll elő az a pompás komikum, amely állandó kacagásban tartotta a nézőközönséget. Ehhez járul az együgyű Sarah elárusító leány Pillicoddy gyanuját tápláló fecsegése és a két asszonyok, a kalapokat és ékszereket kedvelő Anasztázának (Pillicoddy feleségének) és az állítólag hülsen férjére haragvó, szomorkodó Juliának (O' Scuttle feleségének) szerepese is, akik szintén hozzájárulnak a neveltető bonyodalom fokozásához.

Pillicoddynek néhez szerepét *Depinyi János* III. a) o. tn. adta, aki a sokféle lelkiállapot ábrázolásában mindig egy leleménnyel és ügyességgel meg tudta helyét állani. A nagyhangú haragos O' Scuttle kapitány szerepét *Morus Károly* IV. b) o. tn. játszotta igen találon. A szükséges hanghordozást, az igazított magaviseletet mindig kifogástalanul betartotta.

Ami a nőszereplőket illeti, mindig különös érdekességet szoktak előcsönözni a tanítóképző-intézet színi előadásoknak. A kifogástalan női tolettékbe öltözött nőimítatók fölléptek a meglepetés moraja zugott végig a közönségen, amely mindig nagy kíváncsisággal szemlélte szokatlan szereplőket. És el kell ismernünk, hogy nőies viselkedésükben a legnagyobb nehézségeket le tudták győzni és amint a cselekmény előrehaladt, a teljes családias hűn tudták szereplőket adni: az elvirágzóféltben levő, csaksa Sarah *Szabó Sándor* IV. a) o. tn., a fiatal asszonyok szerepében pedig Anasztáziát játszó *Frits Béa* III. b) o. tn. tanítónendék és az urát büntetni vágyó *Julia Babócsai* János III. b) o. tn.

A másik darabban *Monsieur Herkulesben* hasonlóképpen nagy a komikum. Egy nevelő-intézet és egy cirkusz igazgatója és ezek félreértésből elcsesért alkalmazottai, egy vézna felénk tanárjelölt és egy bohém természetű erejében elbizakodott, természetes altéta kerülnek egymással szembe. E félreértésből előálló helyzetek könnyezésig neveltető hatással voltak a nézőközönségre, amely nagy elismeréssel itt is, mint az előbbi darabban beletapsolt az előadásba egy-egy hatásosabb jelenetnél.

A cirkuszigazgató szerepében (Dvorák) derekasan festett *Demuth Lajos* III. a) o. tn., Cézár szerepében pedig *Hodina Lajos* III. b) o. tn. Az előbbiben a társulatát szervező nagy erély, az utóbbiban az elvakult elbizakodottság talált ügyes alakítóra. Jó volt a vendéglői szolgáló: *Schultz Imre* II. b) o. tn. és szemérmes, félszeg tanárjelölt *Lebentha Gyula* II. b) o. tn. Schaller, a deresedő, komoly tudós ábrázatu pedagógus szerencsésen ábrázolta *Somsek Sándor* III. a) o. tn., míg a női szerepében az előbbi darabban elért hasonló föltűnéssel játszottak *Kanis Ferenc* II. b) o. tn., aki a szende, legtöbbször igent és nemet mondó bakfischt, Schaller igazgató lányát játszotta és az ismételtelen szereplő *Babócsai János*, mint Terka szobalány.

Az előadás kezdetekor a két színdarab között az ifjúsági zenekar játéka szórakoztatta a közönséget.

Nem tekintve a nehézségeket, amelyekkel egy ilyen előadás rendezése jár, többek között jelen esetben azt is számításon kívül hagyni, hogy a karácsonyi szünet alatt az ifjúság jó

része távol van és így a színészgárda összeállításánál jól fölhasználható erők esetleg hiányoznak, így az előadás fényesen sikerülne jelenthetjük. A közönség ezáltal is megtalálta azt, amit keresett: nevetve, kacagva élvezte a fiatal ujonc színészek játékát és lelkes, őszinte elismeréssel honorálta ügyességüket. Az intézet vezetősége joggal érezhet benső megelégedést, mert kitűzött kettős célját, egyrészt az ifjúság hasznos foglalkoztatását a szünet napjaiban, másrészt a közönség, közelebb hozatalát az iskolához elérte.

N y i l t t é r .*)

Borivóknak a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER
Tormaszőlő kőnyeres
SAVANYÚVIZ

A dugo lejtésű MATTONI FÉLE GIESSHÜBLER közömbösíti a bor savanyúságát, ize kellemesen passz, Nem festi a bort.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

I R O D A L O M .

Újdonság a tanuló ifjúság körében. Január hó 1-én „Ifjúsági Lapok” címen egy minden ízében élénk, érdekes és tartalmas lap jelent meg, melyet a magyar irodalom színe-java ir meg a tanuló ifjúság részére. Az első számban *Cholnoky Viktor*, *Kosztolányi Dezső*, *Nádai Pál* stb. írtak igen érdekes elbeszélések, verseket. A lapban megtalálja a sport-és bélyegkedvelő is az öt érdeklő rovatokat. A Krónika pedig a hét elmúlt eseményeit adja elő színes tollal megírva. A munkatársak közül kiemeljük: *P. Abraham Ernő*, *Balla Ignác*, *Balla Miklós*, *Cholnoky Viktor*, *Kosztolányi Dezső*, *Morics Zsigmond*, *Nádai Pál*, *Szini Gyula*, *Tonelli Sándor*, *Zuboly (Bányai Elemér)* A lap szerkesztését *Vétes O. József*. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, VII. Wesselényi-utca 27.) Egyes szám ára 12 fillér. 1/4 évi előfizetés 1 kor. 20 fillér, 1/2 évi előfizetés 2 kor. 40 fillér. Kapható minden könyvkereskedésben.

Segédszerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

Helyi képviselőt keres

elsőrendű régi gyermek és életbiztosító intézet. Csekély fáradsággal havonként 200—300 kor. jóvedelem érhető el. A biztosítási téren nem járhatnak kioktatjuk.

Hölgyeknek is igen megfelelő foglalkozás.

Levdébeli megkeresések az eddigi működés pontos megjelölésével „Képviselő 16.” jelleg alatt **B L O C K N E R** hirdetői irodájában, B u d a p e s t, IV., Sütő-utca 6. szám küldendők.

Hirdetmény.

A szekszárdi Ferenc közkórházban létesített bábaképző-intézetnek 1909-ik évi tanfolyama február hó 1-én veszi kezdetét, a tanfolyamban résztvenni óhajtok **1909. január hó 30-ig** jelentkezzenek személyesen vagy írásban okmányaik beküldése mellett a kórház igazgatóságánál.

A fölvételhez szükséges okmányok:

1. Keresztlevél.

2. Erkölcsei és illetőségi bizonyítvány.

Husz évnél fiatalabb nők semmi esetben, negyven évnél idősebbek pedig csak azon esetben vehetők föl, ha mint községi vagy kórházak, illető hatóságai által küldetnek be.

A hallgatók kötelesek az intézetben lakni s ellátási költségeiket — havonként 16 koronát — a kórház gondnokságánál havonként előre megfizetni. Ezen havi ellátási díj szegény és szorgalmas tanulóknak elengedtetik az első havi részlet kivételével, melyet a fölvételkor minden tanuló köteles előre lefizetni.

Vizsgadíj 40 korona

Kötelesek ezenkívül a hallgatók a tankönyvet saját költségükön megszerezni. A tankönyv ára 4 korona.

A tanfolyam tartama 5 hónap; az előadások magyar és német nyelven tartatnak. A tanfolyam bevégeztével vizsgálat tartatik s azok, kik annak sikeresen megfelelnek, az egész országban érvényes oklevelet nyernek; az oklevél

kiadása előtt azonban kötelesek az előirt bábászoközöket maguknak beszerezni. Szekszárd, 1908. november havában.

A szekszárdi Ferenc közkórház igazgató-főorvosa.

„KRONOS“

a legújabb és legjobb eddig létező petroleum izzófény-égő.

Fényereje kb. 80—90 gyertyafény, vagy hatszorta erősebb, mint a 15" lámpáé.

Petroleum fogyasztás óránként 2 fillér.

Nincsen robbanási veszély.

Nincsen különös szabályozás.

Nincsen vörös, hanem fehér fény.

Nincsen szag.

Nincsen korom.

Minden petroleummal ég.

Azonnal világosságot ad.

Minden 15" lámpához illik.

Egyszerűen kezelendő.

Ára: 1 égő teljesen felszerelve 10 K. Egyedüli elárúsítás Baja és környéke részére

Schnetzer Ernő

üveg- és porcellánkereskedőnél B A J A.

1026/1036/1908. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ennel közhírt teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírósnak 1908. évi 22254., 28441. és 24886. számú végzése következtében Dr. Rimler János ügyvéd által képviselt Szabó Árpád javára Sauer Jenőné szül. Halmay Szeréna ellen 5000 k. s. j. erejéig 1908. évi augusztus hó 14-én és 1908. november 22-én foganatosított biztosítási végrehajtás utján le s felülfoglalt és 6791 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor, házi eszközök, ágy és fehérmű, 1 jézszekrény és 1 pianino nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósg 1908-ik évi V. 1283. és 1109/4. számú végzése folytán 5000 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi augusztus hó 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 256 kor. 55 fillérben bírólag már megállapított költségei erejéig, Baján végrehajtást szenvedett lakásán Szarvas Gábor u. 4. sz. a. leendő megtartására 1909. évi január hó 18-ik napjának délután 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében, készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becséron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1908. évi december hó 19.

Jóraszky László
kir. bír. végrehajtó.

Alapított 1846-ban.

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-

és

RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparkivállításon

aranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.

DISZKÖNYVKÖTÉSÉT.

A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-, diszművek-, ifjúsági iratok-, képes könyvek-, imakönyvek, mindennemű tan- és segédkönyvek-, térképek-, földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-papírok, író- és rajz-szerek, vonalzott üzleti könyvek nagy választékban a legjutányosabb áron beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi hírlapokra és folyóiratokra előfizetések az eredeti áron elfogadtatnak.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésesen állít elő

műveket, folyóiratokat, béli- és lakodalmi meghívókat, eljegyzési kártyákat, névjegyeket, számlákat, levélpapírokat, levélborítékokat, körleveleket, gyászjelentéseket, árjegyzékeket, falragaszokat, stb. fekete és színes nyomással.

Nagy raktár községi, közgazgatási, ügyvédi és egyházi nyomtatványokból Bármilyen könyvnyomda munkák a legolcsóbb áron vétetnek fel.

Könyvkötészetem

Diszművek, Folyóiratok, mindennemű könyvek egyszerű és diszes bekötésére, továbbá

képketrek, (Passepartout) iróaljzatok, stb.

előállítására van berendezve.

Hirdetések

olcsó áron felvételnek
lapunk kiadóhivatalában.

Köszönet

Belföldi szenek
Porosz szén
Karwini szén
Osztraui kovácszszen
Koksz
Brikett
Faszén

Szállít vaggonszámra
valamint évi kötésre

Klár Andor

cég

Debrecen,
Miklós-utca 23. szám.

Telefon inter-
urbán: 445.

Sürgőnycim:
KLÁR ANDOR

Kérjen ajánlatot!

Meszét

Kizárólag fával ége-
tett biharmegyei
(Élesd-Rév-Mezőtelegd)
fehér darabos mész
Évi termelés
1000. waggon

Meszét

Köszönet

Használt kerékpárokat

a legmagasabb áron vesz

HÉZÉR SÉMI-UTCA

látserész és kerékpárkereskedő

B A J A.

Védjegy: „Horgonyt”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított háziser, mely már sok év óta
legjobb fájdalomcsillapító szereknek bizonyult közhívenél,
osznál és meghűléseknel, bedörzsölés-köppen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevisár-
láskor óvatossá legyünk és csak olyan üzret fogadjunk el,
mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel
ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K — 80,
K 1.40 és K 2. — és úgyszólván minden gyógyszerüzletben kap-
ható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerüzete az „Arany oroslánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

4 hold föld eladó

a Petői dűlőben szőlőnek alkalmas
helyen.

Bővebbet a tulajdonsnál, Pacsirta-utca 16.

4

miniszteri
jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter úrtól II/20. 06. — 2. A
kopenhágai belügyminiszter úrtól XII/20. 06. — 3. A
hesseni nagyhercegségnél a belügyminiszter úrtól
IV/13. 07. — 4. A berlini földm. min. úrtól X/15. 07.

„RATIN”

mint legbiztosabb

egér- és patkányirtószér

van elismerve. Több külföldi polgári és kato-
nai hatóságok elismerése.

1 adag patkány bacillus 3. — kor.
1 adag egér bacillus 1.80 kor.

Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb terüle-
ten az írtást garanciával elvállalja. — „Ratin”
bakteriológiai laboratórium részvénytársaság
magyarországi vezérképviselője és egyedűrása

Haan Béla Budapest, VII., Rot-
tenbiller-utca 26/5.

Memorandum.

Sürgőnycim:

FÜLÖPSINGER

Szatmár.

N. Károly.

Fülöp Lajos és Singer Imre

siremléknagyraktáraik

SZATMÁR

Attila-utca 1/B. szám.

NAGYKÁROLY

Széchenyi-utca 30. szám.

Ajánlják sírköveiket a legnagyobb választékban, u. m.: fehér carrara, fekete Schvéd gránit, sziléziai szürke
gránit, porphir és Labrador kövekből. Mindennemű temető munkákat, u. m. áthelyezéseket, állításokat,
utánvésést és aranyozást bámulatos olcsó áron 25 évi írásbeli jótállás mellett elvállalnak.

Sírszegélyek, vasrácsok, uti kereszték a legnagyobb választékban állandóan raktáron vannak.
Óriási választék márványlapokban. Költségetes és rajzok ingyen és bérmentve.

VILÁGSZERTE HIRES A BORSZÉKI GYÓGY-FÜRDŐ.

A „FÖKUT” vize a legkellemesebb italu, legszénsavdusabb üdítő ásványviz, ugy magában, mint
borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „KOSSUTH-KUT” vize kítűnő összetételű alkalikus vasas savanyúviz, gazdag vas és mésztartal-
mánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angolkór és görvélykór-
nál.

„BOLDIZSÁR-KUTI” gyógy-borviz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti viz, de kítűnő sikerrel hasz-
nálatik a vese-, húgyhólyag-, közhvény bántalmak ellen, a légző- és emésztőszervek hurutainál, vizeleti
nehézségeknél megakadályozza húgyhomok lerakódását.

NAGY LITHIUM TARTALMU. HUGYHÁJTÓ HATÁS. SZÉNSAVDUS. CSIRAMENTES.

Utolsó vasuti állomás Déda. Posta, távirtda és telefon helyben. Kapható minden nagyobb fűszer-
és csemege üzletben vendéglőben.

A borszéki gyógyborviz
főraktára Baja és vidéke részére:
árakon kaphatók.

STAMPEL JENŐ

cégnél. Ugyisintén minden bel- és
külföldi ásványvizek legelőnyösebb
Telefon 81. szám.